

Onderwerp

Goedkeuringsbesluit dijkversterking Gorinchem Waardenburg

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Inleiding

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland hebben van het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland het verzoek ontvangen het projectplan Dijkversterking Gorinchem-Waardenburg goed te keuren. Dit projectplan is vastgesteld door het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland op 27 november 2020 (conform artikel 5.7 van de Waterwet). Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid Holland en provincie Gelderland zijn overeengekomen dat bij instemmende besluiten, conform artikel 5.7 lid 2, provincie Gelderland belast is met de goedkeuring van het projectplan. Dit betekent dat provincie Gelderland ook een besluit omtrent goedkeuring van het projectplan voor het grondgebied van de provincie Zuid – Holland neemt.

Projectbeschrijving

Sinds januari 2017 gelden er nieuwe veiligheidsnormen voor waterveiligheid. Het doel is om alle primaire keringen uiterlijk in 2050 te laten voldoen aan deze nieuwe wettelijke veiligheidsnorm. De dijk tussen Gorinchem en Waardenburg voldoet niet aan deze veiligheidsnormen en moet daarom worden versterkt.

De dijkversterking is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), waarin de waterschappen en het Rijk samenwerken om de primaire waterkeringen aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. De doelstelling van het project is het realiseren van een veilige en leefbare dijk die voldoet aan de normen en past binnen de randvoorwaarden van het HWBP en waarbij sprake is van behoud en voor zover mogelijk van verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Waterschap Rivierenland is beheerder van de dijk en voert de dijkversterking uit.

Het plangebied van de dijkversterking loopt aan de noordzijde van de Waal vanaf de kruising A2 tot de vesting Gorinchem. De dijk ligt voor het grootste deel in de gemeente West Betuwe en voor een kleiner deel in de gemeente Gorinchem. De twee gemeenten liggen in respectievelijk Gelderland en Zuid-Holland. Het dijktraject heeft een totale lengte van 23 km.

De realisatie van de dijkversterking tussen Gorinchem en Waardenburg is in deeltrajecten voorzien tussen 2021 en 2026. Tijdens de realisatiefase van het project kan nog een verdere optimalisatie van het dijkontwerp plaatsvinden door de aannemer passend binnen het kader van het projectplan.

Wettelijk kader

Het projectplan moet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5.4, tweede lid, van de Waterwet. Op grond van artikel 5.7 van de Waterwet kan de goedkeuring door Gedeputeerde Staten

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004214

Blad

2 van 5

slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of algemeen belang.

Daarnaast is het projectplan m.e.r.-beoordelingsplichtig door onderdeel D 3.32, D9 en D16.1 van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D3.32 betreft de wijziging van een primaire waterkering, waar provincie Gelderland mede namens provincie Zuid-Holland bevoegd gezag voor is.

Procedure

Conform artikel 5.8 van de Waterwet begeleidt de provincie Gelderland de gecoördineerde voorbereiding van het projectplan en de overige besluiten die nodig zijn voor de realisatie van het projectplan. Aangezien het grootste deel van het dijktraject in Gelderland is gelegen, hebben de provincies Gelderland en Zuid-Holland samen bepaald dat Gedeputeerde Staten van Gelderland zorgen voor de gecoördineerde projectprocedure. Dit betekent dat de besluitvorming van de overige besluiten (bestemmingsplannen en diverse vergunningen) parallel loopt aan de procedure van de Waterwet. Voor de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg is deze projectprocedure doorlopen.

Inspraak ontwerpbesluiten

Iedereen kon gedurende een periode van zes weken (tussen 28 mei en 8 juli 2020) formeel een zienswijze indienen op de ontwerpbesluiten (het ontwerp projectplan Waterwet, de milieueffectrapportage, de ontwerp bestemmingsplannen en de ontwerpbesluiten van de hoofdvergunningen).

In totaal zijn er 135 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde instanties (gemeenten en provincies) die de zienswijzen betrekken bij de definitieve besluitvorming. De gecoördineerde Nota van Antwoord is opgesteld met alle betrokken bevoegd instanties.

De zienswijzen hebben voor het overgrote deel betrekking op het ontwerpprojectplan Waterwet. Er zijn enkele zienswijzen ingediend op de ontwerp bestemmingsplannen en overige ontwerp besluiten. De zienswijzen hebben vooral betrekking op:

- Organisatie van de participatie/ omgevingsmanagement
- Ontwerp van de dijk
- Grondverwerving en beheer
- Realisatie
- Uitwaardenmaatregelen
- Verkeer- en weginrichting

De binnengekomen zienswijzen hebben geleid tot enkele wijzingen van het ontwerp projectplan Waterwet, bestemmingsplannen en overige ontwerpbesluiten. Deze aanpassingen zijn te vinden in hoofdstuk 3 tot en met 5 van de Nota van Antwoord.

Naast deze wijzigingen hebben er ook diverse ambtshalve aanpassingen plaatsgevonden op het ontwerp projectplan Waterwet. Het gaat deels om onvolkomenheden en verduidelijkingen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004214

Blad

3 van 5

- Bij de uitwerking van een aantal compensatiemaatregelen voor het watersysteem bleek dat er te weinig ruimte was of dat het onderhoud een probleem zou worden. Daarom zijn enkele maatregelen aangepast en is er een nieuwe maatregel toegevoegd.
- De GNN compensatie op het Heuftterrein is verder uitgewerkt.
- Op verzoek van Rijkswaterstaat is op drie locaties het maaiveld verlaagd in de Woelse Waard. Het gaat om een areaal van 1,3 hectare. De extra maaiveldverlagingen leiden tot extra kwaliteitsverbetering in het kader van de Kaderrichtlijn Water.
- Waterschap Rivierenland, gemeente West Betuwe en provincie Gelderland hebben in september 2020 afspraken gemaakt over Gastvrije Waaldijk. Het detailleren van deze afspraken naar een verkeersveilig, maakbaar, beheerbaar en aantrekkelijk wegprofiel vraagt nadere uitwerking. Er is besproken dat deze uitwerking plaatsvindt bij het opstellen van het uitvoeringsontwerp. In het projectplan is de beoogde inrichting nader toegelicht.

In hoofdstuk 3.2 van de Nota van Antwoord zijn alle ambsthalve wijzigingen beschreven op het ontwerp projectplan Waterwet.

Wij kunnen, ook namens provincie Zuid Holland, instemmen met de door het waterschap vastgestelde Nota van Antwoord.

Motivering goedkeuring projectplan Waterwet

Projectplan Waterwet

In het projectplan wordt het ontwerp van de dijkversterking beschreven. Ook beschrijft het projectplan de totstandkoming van het ontwerp, de effecten van het werk op de omgeving, de wijze van uitvoering, de samenwerking met de omgeving, grondaankoop, planschade en nadeelcompensatie.

Uit de veiligheidsanalyse komt naar voren dat de dijk over de gehele lengte niet voldoet op een viertal zogenaamde faalmechanismen (overslag of overloop, piping, macrostabiliteit binnenwaarts en macrostabiliteit buitenwaarts). Uitgangspunt is dat de dijk integraal wordt versterkt over de gehele lengte. De dijk wordt dusdanig versterkt dat geanticipeerd wordt op toekomstige ontwikkelingen zoals klimaatverandering en bodemdaling. De opgave van het project is een veilige dijk te realiseren die gedurende een periode van 50 jaar zijn functie kan vervullen.

Bij het dijkontwerp is op meerdere plekken gekozen voor buitendijkse versterking. Hierdoor ligt er vanuit het project een opgave voor compensatie van natuur en rivierkundige effecten. Deze opgave is aangegrepen om naast de dijkversterking te komen tot een herinrichting van de uitwaarden langs het dijktracé. Het dijkontwerp betreft daardoor ook realisatie van doelen van de Kaderrichtlijn Water en invulling van de wensen van de omgeving en overheden met betrekking tot cultuurhistorie, natuur, recreatie, verkeersveiligheid en landschappelijke inpassing.

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004214

Blad

4 van 5

De (be)leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van de dijk is een belangrijk element van het ontwerp. Hierbij is gekeken naar bijvoorbeeld het zorgvuldig omgaan met bestaande waarden, wegaansluitingen, duurzaamheid, het wonen aan de dijk en de relatie met de uitwaarden.

Het projectplan geeft een zorgvuldige beschrijving van de opgave, het dijkontwerp en de effecten op de omgeving. De ruimtelijke aspecten van het projectplan en de landschappelijke, natuur- en culturele waarden zijn op een juiste wijze betrokken bij het projectplan. Daarbij is er veel aandacht geweest voor participatie met de omgeving. Wij kunnen onze goedkeuring, mede namens provincie Zuid-Holland verlenen aan dit projectplan.

Milieueffectrapport

Op basis van de Wet Milieubeheer en het Besluit Milieueffectrapportage is de dijkversterking tussen Gorinchem en Waardenburg 'm.e.r.-beoordelingsplichtig'. Op voorhand was duidelijk dat de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben, waardoor besloten is om direct de uitgebreide milieueffectrapportage-procedure te volgen en een MER op te stellen. Het MER heeft gelijktijdig met de ontwerpbesluiten gecoördineerd ter inzage gelegen en is onafhankelijk getoetst door de Commissie voor de milieueffectrapportage.

De Commissie heeft in het voorlopig toetsingsadvies geadviseerd om het MER aan te vullen voor wat betreft de effecten op de Smient en de Meervleermuis en de omgang met archeologische resten en dan pas een besluit te nemen over de dijkversterking. Wij hebben dit advies overgenomen. Het MER is aangevuld met een aanvulling voor archeologie en natuur en de Commissie voor de milieueffectrapportage heeft het aangevulde MER opnieuw beoordeeld.

De Commissie concludeert in het definitieve toetsingsadvies dat met het aangevulde MER rapport de provincie voldoende informatie heeft om te besluiten over het dijkversterkingsproject.

Overwegingen

Bij de totstandkoming van het projectplan is op een brede en integrale manier naar alle betrokken belangen gekeken. Het planproces is op een zorgvuldige manier doorlopen. Het door het waterschap vastgestelde projectplan achten wij niet in strijd met het recht of algemeen belang.

De benodigde bestemmingsplannen zijn vastgesteld en de hoofdvergunningen zijn verleend. Hiermee is de uitvoerbaarheid van het projectplan procedureel geborgd.

Besluiten

Het voorgaande in overweging nemende, gelet op artikel 5.7 Waterwet en artikel 10:27 Algemene wet bestuursrecht (Awb) besluiten wij, mede namens Gedeputeerde Staten van Zuid Holland;

- het projectplan Dijkversterking Gorinchem Waardenburg, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland op 27 november 2020, goed te keuren.

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004214

Blad

5 van 5

Beroep

Tegen dit goedkeuringsbesluit kunnen belanghebbenden gedurende een termijn van zes weken beroep instellen in eerste en enige aanleg bij de Raad van State.

Dit besluit valt onder de Crisis- en herstelwet. Ingevolge deze wet en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet dienen de beroepsgronden in het beroepschrift te worden opgenomen en kunnen deze na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld en wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen beroepsgronden zijn ingediend.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris